

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2025 – 2026

Limba și literatura rromani maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

O JEKHTO SUBIJÈKTO

(30 pùnkture)

1. O sènso/ o xatàripen e alavesqo „palal” andar o dino tèksto si: „după”. **2 pùnkture**
2. c **2 pùnkture**
3. b **2 pùnkture**
4. - vaś o xramosaripen e titulosqo andar o tèksto: E pendexlinăqi krànga **2 pùnkture**
- vaś o laćho ćacàripen e amboldipnasqo **2 pùnkture**

5. Dela pes po 1 pùnkto vaś o laćho alosaripen svakone enuncosqo.

6 x 1 pùnkto = 6 pùnkture

O enùnco	Si ćaces	Na si ćaces
a. Sas jekhvar jekh barvalo balamno, kaj sas les trin ćhaja.	X	
b. E maj bari ćhaj manglās pesqe dadesθar te anel laqe jekh angrustni.		X
c. I pendexlin sas le rićhinesqi.	X	
d. I maj bari ćhaj gelās le rićhineća.		X
e. O rićhino sas jekh thagarorro savo sas drabardo.	X	
f. K-o agor i tikni ćhaj kerdās abāv le thagarorreća.	X	

6. - dena pen **4 pùnkture** vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar si prezentisarde e zanglimata **palal sar trebal te avel e dadenqo jubisaripen karing e ćhave**. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labàren/ utilizisaren jekh ćaço xramosaripen thaj jekh śukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 50-80 alava.

7. - dena pen **6 pùnkture** vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklòvne ćacàren penqo amboldipen palal o phenipen le duje ćhavenqo. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labàren/ utilizisaren jekh ćaço xramosaripen thaj jekh śukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 60-100 alava.

O DUJTO SUBIJÈKTO

30 pùnturǎ

1. c 2 pùnturǎ
2. b 2 pùnturǎ
3. a 2 pùnturǎ
4. Dela pes po 1 pùnto vaş o lacho xramosaripen e alavenqo andar e parantèze: *chib, rromani, te aresas, tuqe*. 4 x 1 pùnto = 4 pùnturǎ
5. Vaş o lacho keripen e propoziciaqo and-i savi o alav „chib” te avel ka-o kèzo nominativo. 4 pùnturǎ
6. Vaş o lacho keripen e frazaqo and-i savi *e predikàturǎ te aven e vèrburǎ „zanel” thaj „siklöl”*. 4 pùnturǎ
7. Dela pes po 1 pùnto vaş svàko lachi doş savi sas laches lachardi:
Akana, palal o eksàmeno me ~~kames~~ kamav te ingerav maj dur mirre stùdie thaj te zav k-i k-o licèvo. N-aşti te pherav ~~mirri~~ mirro suno bi edukaciaqo. I škòla si but importànto vaş ~~manqe~~ manqe.
4 x 1 pùnto = 4 pùnturǎ
8. dena pen 6 pùnturǎ vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklövne čăčaren penqo amboldipen palal „**sosθar si importànto i edukàcia vaş e tuqe?**”. Dikhela pes te/ kana e siklövne labăren/ utilizisaren jekh čăço xramosaripen thaj jekh şukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).
  - dela pes 1 pùnto kana e siklövne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doşa.
  - dela pes 1 pùnto kana o xramosaripen si les 40-70 alava.

O TRINTO SUBIJÈKTO

30 pùnturǎ

O ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 20 pùnturǎ

E pùnturǎ avena dine kana:

- vakăresa palal e şerutne/ principàlo kamimata vaş jekh manuş; 4 pùnturǎ
- vakăresa palal sar trebal te oven e čhave thaj e terne; 6 pùnturǎ
- xramosaresa palal e àkie kaj trebal te kerel len i rromani komunitèta kaj te 3al laqe maj mišto. 6 pùnturǎ
- xramosaresa aver informàcie save si len phandlipen le dine temaça. 4 pùnturǎ

O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godănqo – 4 pùnturǎ

- o organizisaripen e godănqo – 2 pùnturǎ;
- sar si prezentisarde e godă – 2 pùnturǎ.

E xramosaripnasqi redaktàcia – 6 pùnturǎ

- vaş e vortografiaqe règule – 3 pùnturǎ;
- vaş e puntuaciaqe règule – 2 pùnturǎ;
- vaş o şukar xramosaripen – 1 pùnto.

NOTĂ! Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele, utilizarea unor idei cu caracter general, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor şi a referinţelor irelevante scopului comunicării, utilizarea clişeeleor lingvistice şi ideatice.